

SCENARIUSZ ZABAW HIGIENA DŁONI

DLA DZIECI 5-6 LETNICH

WPROWADZENIE TEORETYCZNE DLA NAUCZYCIELA

W Czyściochowej Akademii stawiamy na naukę dobrych nawyków higienicznych poprzez zaangażowanie dzieci w zabawę.

Scenariusz składa się z pomocy merytorycznych przydatnych w przeprowadzeniu zajęć i propozycji zabaw dopasowanych do wieku i potrzeb dzieci. Przez połączenie zabawy z niezbędną wiedzą chcemy przekazać im zasady dbania o higienę dłoni w sposób atrakcyjny i angażujący.

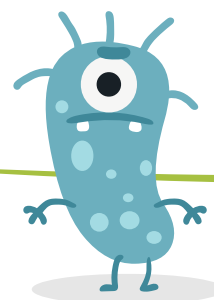
Zabawy mogą być dowolnie wplątane w plan dnia grupy przedszkolnej.

CELE OGÓLNE

- zapoznanie się z prawidłową techniką mycia rąk,
- utrwalenie codziennych zachowań dotyczących higieny rąk.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- przekazanie informacji, czym należy myć ręce,
- wytłumaczenie, czym są bakterie,
- uświadomienie, w jakich sytuacjach konieczne jest umycie rąk.

INFORMACJE POMOCNE DO PRZEPROWADZENIA ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH

1. Jak myć ręce?

Prawidłowo, ręce powinno się myć minimum 30 sekund. Używamy do tego nie tylko samej wody, ale i mydła. Pamiętajmy, aby dokładnie umyć każdą część dłoni, także te jej obszary, które przy pospiesznym myciu zwykle są pomijane: kciuki, przestrzenie między palcami, paznokcie, jak również nadgarstki. Po umyciu dłonie należy dokładnie osuszyć, ponieważ wiele bakterii namnaża się łatwiej w wilgotnym środowisku. Wycierając dłonie, każdy musi używać własnego ręcznika – nie należy dzielić się nim z innymi osobami. Poza domem (na spacerze czy na wycieczce) można użyć płynów, żeli lub chusteczek antybakteryjnych. Nie stosujemy ich zamiast mydła, tylko w razie braku dostępu do bieżącej wody.

2. Dlaczego należy myć dłonie mydłem?

Bakterie i wirusy są sprytnie, bo chroni je otoczka z tłuszczu, dlatego nie usuniemy ich opłukując dłonie samą wodą. Po tłustych rękach woda tylko spływa i nie myje ich, gdyż tłuszcz jest na nią odporny. Dopiero mydło sprawia, że woda i tłuszcz łączą się i to co tłuste jest skutecznie zmywane z naszych dłoni. Częste mycie dłoni może

powodować, że skóra stanie się sucha lub podrażniona, dlatego należy używać kremu do rąk.

3. Kiedy należy myć ręce?

Jak najczęściej! Są sytuacje, w których zawsze powinniśmy myć ręce: przed posiłkiem, po kontakcie ze zwierzętami czy nawet ich karmą i zabawkami, gdy widzimy, że dłonie są brudne lub lepkie, po skorzystaniu z toalety, po powrocie do domu, po skorzystaniu z komunikacji miejskiej, po zabawie w piaskownicy, po kontakcie z osobą chorą, po kichnięciu w dłonie. Kiedy jesteśmy chorzy, powinniśmy dbać o czystość rąk z jeszcze większą starannością.

4. Co warto wiedzieć o bakterii?

Jej nazwa pochodzi od greckiego słowa „baktērion” oznaczającego kij, łaskę, pałkę. Oglądając bakterie pod mikroskopem, można zauważyć, że niektóre z nich mają właśnie kształt pałeczek. Bakterie dzielą się na dobre i złe. Te pierwsze żyją np. w naszych brzuchach i pomagają rozkładać pokarm, czyli przetwarzać zjedzone przez nas produkty w małe cząstki, tak by mogły dotrzeć do każdego miejsca naszego ciała i je „nakarmić”.

5. Co oznacza słowo „wirus”?

Określenie to pochodzi z łaciny (virus) i oznacza „jad, truciznę”, czyli coś bardzo groźnego dla naszego organizmu. Co ciekawe słowo „wirus” brzmi podobnie w większości języków na całym świecie. Dlatego gdy usłyszysz je ktoś z innego kraju, to i tak będzie wiedział, o czym jest mowa. „Wirusami” nazywamy też podstępne programy, które atakują np. nasze komputery.

6. Gdzie znajduje się najwięcej bakterii i wirusów?

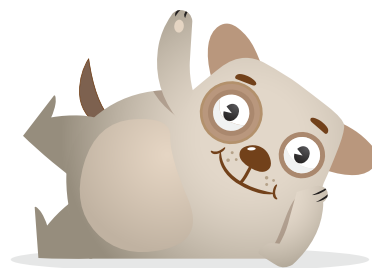
W miejscach, których często dotykamy lub tych, z których korzysta wiele osób. Jakich miejsc często dotykamy? Klamek, gdy otwieramy drzwi, telefonu komórkowego, uchwytów w autobusach lub w tramwajach, deski sedesowej czy drzwi ubikacji, klawiatury komputera oraz pieniędzy.

7. Kiedy pojawiło się mydło?

Mydło powstało prawie 5000 lat temu. Wtedy jeszcze nie wiadomo, że można go używać do mycia ciała (było stosowane zwłaszcza do prania ubrań). Potem lekarze zalecali je jako lek na choroby skóry. Dopiero po wielu latach ludzie zrozumieli, że myjąc się nim, można zapobiegać chorobom. Kiedyś mydło było drogie i nie każdego było na nie stać. Dziś na szczęście jest ogólnodostępne, również w waszym przedszkolu.

LEGENDA

CZAS:

5 minut

10 minut

15 minut

20 minut

25 minut

30 minut

45 minut

PRACA:

praca
indywidualna

praca
w grupach

METODY PRACY:

piosenka

zabawa
plastyczna

zabawa
ruchowa

zabawa
badawcza

bajka
edukacyjna

zabawa
sensoryczna

zabawa
logiczna

MATERIAŁY POTRZEBNE DO REALIZACJI ZABAW:

- worki strunowe lub przezroczyste koszulki na dokumenty w formacie A4 (dla każdego dziecka),
- kolorowe markery suchościeralne, w tym czarny i kolorowy (dla każdego dziecka),
- białe i czarne kartki A4 (dla każdego dziecka),
- nożyczki (dla każdego dziecka),
- farby plakatowe,
- karty A, B.

01

MYJEMY RĘCE

Przebieg zabawy:

Dzieci siadają w kole tak, by każde miało przed sobą plecy innego przedszkolaka. Nauczyciel czyta im wierszyk, pokazując przy tym, jakie ruchy mają wykonywać dłońmi na plecach siedzących przed nimi koleżanek lub kolegów.

MATERIAŁY

- Karta A.

02

BAKTERIE, KTÓRYCH NIE WIDAĆ

Przebieg zabawy:

Każde dziecko wkłada białą kartkę do worka strunowego lub przezroczystej koszulki na dokumenty i rysuje na nich czarnym markerem bakterie, po czym je koloruje. Następnie wyciąga białą kartkę i zastępuje ją czarną. Na białej rysuje lupę, koloruje ją i wycina. Nauczyciel pokazuje dzieciom, jak wsunąć lupę między folię a czarną kartkę i zachęca je do przesuwania jej w różne strony, tak by za każdym ruchem ukazywały się wcześniej narysowane bakterie.

Bakterie są niewidoczne gołym okiem. Dopiero przy użyciu specjalnych urządzeń optycznych, takich jak np. lupa, można je zobaczyć.

MATERIAŁY

(dla każdego dziecka)

- worki strunowe lub przezroczyste koszulki na dokumenty w formacie A4,
- kolorowe markery suchociernialne, w tym czarny
- nożyczki,
- białe i czarne kartki A4.

WĘDRUJĄCE BAKTERIE

Przebieg zabawy:

Dzieci dobierają się w pary. Każde z nich nakłada na wewnętrzną stronę dłoni farbę w innym kolorze niż partner. Następnie nauczyciel zaprasza je do zabawy w "Anse kabanse":

*Anse kabanse flore,
oma de, oma de,
oma deo deo,
riki tiki, deo deo,
riki tiki.
Jeden, dwa, trzy*

W trakcie wierszyka dzieci na zmianę obejmują złożone ręce drugiej osoby. Wygrywa to dziecko z pary, które „kłaśnie” w ręce drugiego uczestnika na słowo „trzy”, bądź to, które zabierze swoje dłonie na tyle szybko, by nie zostać w nie uderzonym.

Nauczyciel wyjaśnia dzieciom, że farba imituje bakterie, które choć niewidoczne gołym okiem łatwo przemieszczają się między ludźmi. Dlatego po każdym kontakcie należy umyć ręce, by się ich pozbyć. Uświadamia też, że bakterie mogą powodować różne choroby. Na koniec wszyscy idą do łazienki umyć dłonie, a nauczyciel sprawdza czy dzieci zrobiły to poprawnie.

MATERIAŁY

- farba plakatowa (po jednej dla każdej pary).

MYCIE RĄK TO FAJNA SPRAWA

Przebieg zabawy:

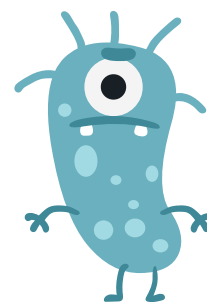
Prowadzący zajęcia przedstawia dzieciom choreografię do piosenki „Mycie rąk to fajna sprawa” i zaprasza je do wspólnego jej wykonania.

"Mycie rąk to fajna sprawa" oraz inne Czyściochowe piosenki znajdują się na kanale Rossne! na YouTube.

MATERIAŁY

- Karta B.

KARTA A

TEKST

Odkręć kran i wodę puść
ręce ciepłą wodą zwilż.

Mydło w płynie albo w kostce
na swe dłonie weź.

Rozprowadź je dokładnie
wnętrzem dłoni pianę zrób.

Palce spleć, kciuki myj,
wierzch dłoni ważna rzecz -
na zmianę szoruj je.

O nadgarstkach nie zapomnij też!

Opłucz dokładnie, usuń mydło,
a koniec wysusz ręce swe.

GESTY

*dwoma palcami kreślenie linii wzdłuż pleców
wykonywanie okrężnych ruchów dłoni*

*rzesywanie czubkami palców w poprzek całych pleców
delikatne opukiwanie pleców otwartymi dłońmi*

*głaskanie otwartymi dłońmi po plecach
okrężne ruchy wewnętrzną stroną dłoni na zmianę,
raz lewą dłonią, raz prawą*

*opukiwanie pleców opuszkami palców
okrężne ruchy zewnętrzną stroną dłoni na zmianę,
raz lewą dłonią, raz prawą
szybkie ruchy dłońmi góra-dół, na zmianę*

rysowanie palcami małych kótek

*kreślenie linii wzdłuż pleców dwoma palcami
wycieranie dłoni na zmianę wewnętrzną
i zewnętrzną stroną o plecy*

KARTA B

TEKST

CHOREOGRAFIA

Stój, poczekaj

ręka w geście stop wyciągnięta do przodu

Umyj ręce

ruch imitujący mycie rąk

Mydło czeka już w łazience

palce wskazujące wykonują ruch do przodu

Ręka lewa, ręka prawa

machanie lewą ręką, a następnie prawą

Mycie rąk to fajna sprawa

ruch imitujący mycie rąk i gest kciukiem "OK"

klaskanie w rytmie na zakończenie frazy

Na podwórku w piłkę gramy

ruch przedstawiający kozłowanie piłki

Zaraz krótką przerwę mamy

gest przerwy – jedna ręka jest ułożona pionowo, a druga dotyka jej poziomo

Piłkę na bok więc odkładam

obrót w lewo i klaśnięcie

I kanapkę sobie zjadam

masowanie się po brzuchu

Stój, poczekaj

podskok i ręka w geście stop uniesiona do góry

Umyj ręce

ruch imitujący mycie rąk

Mydło czeka już w łazience

palce wskazujące wykonują ruchy naprzemienne w bok i do przodu

Ręka lewa, ręka prawa

machanie prawą ręką, a następnie lewą

Mycie rąk to fajna sprawa

ruch imitujący mycie rąk i gest kciukiem "OK"

klaskanie w rytmie na zakończenie frazy

**Dzisiaj się od rana krzątam
Ścieram kurze, pokój sprzątam
Już skończyłam to sprzątanie
Idę pomóc w kuchni mamie**

Stój, poczekaj...

**Z toalety wychodziłem
Do kolegów się spieszyłem
No i całkiem zapomniałem
O czym to pamiętać miałem palec**

**Czy to było coś ważnego?
Jakoś nie pamiętam tego**

**Więcej czasu nie marnuję
I zabawą się zajmuję**

Stój, poczekaj...

**Zawsze czyste ręce mamy
O ich myciu pamiętamy
Nic nie musisz robić więcej
Nie spiesz się i umyj ręce**

Stój, poczekaj...

*ruchy w rytm muzyki na boki
naśladowanie wycierania kurzy
potarcie dłonią o dłoń
trucht w miejscu*

marsz w miejscu

trucht w miejscu

ręka na czoło

wskazujący na policzek

dłonie na policzki

palec wskazujący na nadgarstek

podskoki

otwarte dłonie uniesione w górę

ruch imitujący mycie rąk

*ruch palcem wskazującym w prawo i w lewo,
przypominający gest "nie"*

ruch imitujący mycie rąk

